

Transporto rinkos statistiniai rodikliai 2020

Pagrindiniai šalies transporto sektoriaus ekonominiai rodikliai

Nepaisant išankstinių pesimistinių prognozių dėl įvestų COVID-19 pandemijos suvaldymo priemonių, nepalankios politinės situacijos kaimyninėse šalyse, rugpjūčio mėnesį pradėjusių galioti tam tikri Mobilumo paketo reikalavimų, ekonominio neapibrėžtumo, transporto sektoriaus rezultatai, išskyrus aviacijos rinką, patyrusią didžiausią smūgį, mažėjo nuosaikiai.

Nors traukėsi įmonių veiklos apyvarta ir generuojama pridėtinė vertė, tačiau vežėjai krovinių vežė daugiau, augo Klaipėdos uosto krovos rezultatai, o įmonių ir darbuotojų skaičius transporto sektoriuje išliko.

Transporto paslaugų eksportas taip pat atsilaukė neblogo. Pagrindinės transporto eksporto rinkos išliko nepakitusios, eksportas augo į Vokietiją ir Nyderlandus, Baltarusijos rinka išlaikė praėjusių metų rezultatus, tačiau krito apimtys Prancūzijos ir Rusijos rinkose. Taip pat pasijuto Brexit poveikis, įmonės mažino veiklos apimtį Jungtinės Karalystės rinkoje.

Kelių transporto darbuotojų padaugėjo

4,6 %
(94 tūkst.)

Krovinių vežimo geležinkelių ir kelių transportu bei krovos Klaipėdos uoste ir oro uostuose rodikliai

2020 m. visų transporto rūšių krovinių vežimo padidėjo 3,2 proc. (iš viso 169,0 mln. t).

Krovinių vežimo sausumos transportu apimtys augo 2,9 proc. (iš viso 160 mln. t), iš jų: geležinkelių transportu mažėjo 3,2 proc. (viso 53,4 mln. t), **kelių transportu augo 6,2 proc.** (viso 107 mln. t).

Krovinių krova Klaipėdos uoste augo 3,3 proc. (viso 47,8 mln. t), oro uostuose augo 16 proc. (viso 19,9 tūkst.t).

Geležinkelių transporto rezultatus pagerino grūdų vežimai, tuo pat metu sumenko baltarusiškų naftos produktų ir juodųjų metalų tranzitas per Klaipėdos uostą, krovinių srautai Kaliningrado srities kryptimi (-8,5 proc.).

Klaipėdos uosto krovą iš lėmė biriųjų produktų – trąšų ir grūdų krova, kuri kompensavo sumažėjusias naftos produktų ir konteinerių krovos apimtis. Kritusi naftos paklausa ir vartojimas, sumažino šio produkto eksporto apimtis. Taip pat dėl sumenkusios vartojimo prekių paklausos ne tik Klaipėdos, bet kituose Europos uostuose buvo fiksuoti konteinerių krovos kritimai.

Oro uostų krovos rezultatus lėmė specialiais reisais į Lietuvą gabenti medicininių priemonių kiekiai.

Krovinių vežimas visomis transporto rūšimis augo

3,2 %
(169 mln. t)

Geležinkelių transportas

AB "LG CARGO" per 2020 m. vežė 53,4 mln. t krovinių, t. y. 3,2 proc. mažiau nei per 2019 m. atitinkamą laikotarpį. Mažėjo anglies (-13 proc.), naftos produktų (-14 proc.), didėjo maisto produktų (30 proc.), grūdų (16 proc.), trąšų (7 proc.), statybinių medžiagų vežimas. Geležinkelių transportu vežami tranzitiniai krovinių srautai sumažėjo 1,6 proc., iš jų: Kaliningrado srities kryptimi mažėjo 9,5 proc. per Klaipėdą augo 1,2 proc.

Lietuvos geležinkeliai vežė daugiausiai krovinių ir patyrė mažiausią – 3,2 proc. nuosmukį palyginti su Latvijos ir Estijos valstybėmis, kuriose stebimas atitinkamai 43 proc. ir 15 proc. vežimų mažėjimas.

Krova Klaipėdos ir Baltijos jūros rytinės pakrantės uostuose

2020 m. Klaipėdos uoste krauta 47,8 mln. t, t. y. 3,3 proc. daugiau palyginus su 2019 m. atitinkamu laikotarpiu. Krovos augimą lėmė biriųjų krovinių krova, iš jų ženkliausiai grūdų (+32 proc., viso 4,63) ir trąšų (+12,2 proc., viso 13,8 mln. t). Naftos produktų krova mažėjo 20 proc. (viso 5,73 mln. t), konteinerių 9,8 proc. (viso 7,36 mln. t), metalų 27 proc.

Baltijos jūros rytinės pakrantės uostų krova mažėjo 7,9 proc. (viso krauta 361,6 mln. t).

Tik Klaipėdos uostas ir Talino uostas išlaikė augančias krovos apimtis, tuo tarpu Latvijos uostuose krauta 43,2 mln. t krovinių, t. y. 29 proc. mažiau, Rusijos – 241,5 mln. t, 5,8 proc. mažiau.

Rygos uosto krovos mažėjimą lėmė 74 proc. kritus anglies ir naftos (-30 proc.), Ventspilio uoste taip pat mažėjo anglies (91 proc.), naftos produktų (-18 proc.) ir grūdų (-17 proc.) krova.

Krova jūrų uoste augo

3 %
(iki 48 mln. t)

Kelių transportas ir valstybės sienos kirtimas

Valstybės sienos apsaugos tarnybos duomenimis **per 2020 m. per Lietuvos pasienio kontrolės punktus** (toliau – PKP) į Lietuvą iš viso vyko **2 269 367** transporto priemonės, iš jų: 577 258 lengvieji automobiliai, 887 786 krovininiai automobiliai.

Lietuvos–Baltarusijos PKP transporto priemonių srautas palyginus su 2019m. **sumažėjo 45 proc.** (nuo 3 321 376 vnt. iki 1 821 465 vnt.) iš jų sieną kirto:

krovininiai automobiliai – 697 918 vnt. (+3,6 proc.);

lengvieji automobiliai – 487 975 vnt. (-75 proc.);

Medininkų PKP transporto priemonių srautas **sumažėjo 23 proc.** t y. viso 813 148 vnt. Iš jų didėjo krovininių transporto priemonių 14 proc. (viso 341 601 vnt.) (8 pav.), **lengvųjų srautas mažėjo 67 proc.** (viso 144 706 vnt.).

Lavoriškių PKP transporto priemonių srautas **mažėjo 62 proc.** t y. viso iki 224 923 vnt. iš jų: **mažėjo krovininių 30 proc.** (viso 77 724 vnt.), **lengvųjų 79 proc.** (viso 82 575 vnt.).

Lietuvos–Rusijos PKP – transporto priemonių **srautas mažėjo 43 proc.**, iki 438 949 vnt. iš jų sieną kirto:

krovininiai automobiliai – 189 334 vnt. (4,8 proc.);

lengvieji automobiliai – 81 181 vnt. (-80 proc.);

Per Lietuvos–Latvijos PKP transporto priemonių **srautas – 5493 vnt.**, iš jų sieną kirto 360 krovininiai automobiliai, 5 463 lengvieji automobiliai.

Per Lietuvos–Lenkijos PKP transporto priemonių **srautas – 2925 vnt.** iš jų sieną kirto 174 krovininiai automobiliai, 2639 lengvieji automobiliai.

Oro transportas

2020 m. keleivių srautas Lietuvos oro uostuose krito 72 proc. (nuo 6,5 mln. kel. iki 1,8 mln. kel.). Į Vilniaus oro uostą atvyko ir išvyko 1,31 mln. keleivių (-74 proc.), Kauno oro uoste 0,37 mln. keleivių (-68 proc.), Palangos – 0,12 mln. keleivių arba 63 proc. mažiau nei praėjusių metų atitinkamą laikotarpį (8 pav.). Skrydžių skaičius mažėjo 52 proc. (29 962 vnt.), skrydžių kryptių skaičius – 30 proc.

Augusį krovinų krovos oro uostuose 16 proc. (19,9 t) rezultata lėmė specialiais reisais į Lietuvą gabenti dideli medicininių priemonių kiekiai.

Išvados

- Nepaisant išankstinių pesimistinių prognozių, nepalankios politinės situacijos kaimyninėse šalyse, pradėjusių galioti tam tikri Mobilumo paketo reikalavimų, ekonominio neapibrėžtumo, transporto sektoriaus rezultatai, išskyrus aviacijos rinką, mažėjo nuosaikiai.
- Pagrindinės transporto eksporto rinkos nors išliko nepakitusios, tačiau eksportas augo tik į Vokietiją ir Nyderlandus, Prancūzijos ir NVS šalių apimtys mažėjo. Transporto sektoriaus darbuotojų ir įmonių skaičius išliko stabilus.
- Krovinių vežimas sausumos transportu augo. Iš jų: kelių transportu augo 6,2 proc. geležinkelių transportu mažėjo 3,2 proc. Krova Klaipėdos uoste augo 3,3 proc., oro uostuose – 16 proc.
- Geležinkelių vežimų ir Klaipėdos uosto krovos rezultatus iš esmės pagerino grūdų ir trąšų vežimai, tuo pat metu sumenko baltarusiškų naftos produktų tranzitas per Klaipėdos uostą.
- Lietuvos geležinkeliai patyrė mažiausią nuosmukį palyginti su Latvijos ir Estijos valstybėmis, kuriose stebimas atitinkamai 43 proc. ir 15 proc. vežimų mažėjimas.
- Latvijos uostų krova krito 29 proc. Itin mažėjo rusiškų anglių eksportas Rygos ir Venspilio uostuose. Rusijos uostų krova mažėjo 5,8 proc.
- Valstybės sienos kirtimas: transporto priemonių srautas mažėjo per Lietuvos–Baltarusijos PKP – 45 proc., Lietuvos–Rusijos PKP – 43 proc.
- Keleivių srautas Lietuvos oro uostuose krito 72 proc., panašų nuosmukį patyrė ir Rygos bei Talino uostai.